

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 22. maijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneses Daiga Rezevska un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 72/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma (turpmāk – Likums) 4. panta 2.¹ un 2.³ daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Likuma 4. panta 2.¹ daļa noteic transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmes tādiem vieglajiem automobiļiem, kuri ir aprīkoti ar iekšdedzes dzinēju vai pēc savas konstrukcijas ir aprīkoti ar iekšdedzes dzinēju un kā mehānisku dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātas elektroenerģijas vai dzinējspēka glabāšanas iekārtas (piemēram, akumulators, kondensators, sparrats vai ģenerators u.c.) un kuri pirmo reizi reģistrēti pēc 2008. gada 31. decembra.

Savukārt Likuma 4. panta 2.³ daļa paredz, ka papildus transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmei, kas tiek aprēķināta saskaņā ar šā likuma 2.¹ daļu, tiek noteikta likme 300 *euro* apmērā tiem vieglajiem automobiļiem, kuriem motora tilpums ir lielāks par 3500 cm³.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Savukārt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesas kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētās normas aizskar viņam Satversmes 91. pantā noteiktās tiesības. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu un sestās daļas 1. punktu pieteikuma iesniedzējam ir jānorāda viņa pamattiesību aizskārums. Proti, jāpamato, ka apstrīdētās normas tieši viņam rada Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir turētājs vieglajam automobilim, kura motora tilpums 3604 cm³ un kas pirmo reizi reģistrēts pēc 2008. gada 31. decembra. Pieteikuma iesniedzējam par šo automobili ir pienākums maksāt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli. Saskaņā ar Likuma pārejas noteikumu 21. punktu apstrīdētajās normās noteiktās transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmes stāsies spēkā 2019. gada 1. janvārī. Pieteikuma

iesniedzējs norāda, ka viņa pamattiesības tiks aizskartas nākotnē, kad stāsies spēkā apstrīdētās normas.

Satversmes tiesas praksē ir pausta atziņa, ka pamattiesību aizskārums var būt arī nākotnē sagaidāms. Tas nozīmē, ka pastāv pamatota un ticama iespējamība, ka apstrīdētās normas piemērošana varētu radīt nelabvēlīgas sekas konstitucionālās sūdzības iesniedzējam (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12.1. punktu*). Nākotnē sagaidāma aizskāruma gadījumā ir skaidri redzams, ka tas personai agrāk vai vēlāk, bet noteikti radīsies (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 23. punktu*).

Vērtējot nākotnē sagaidāmu personas pamattiesību ierobežojumu un izlemjot jautājumu par lietas ierosināšanu, Satversmes tiesa ņem vērā gan risku, ka šis ierobežojums nenovēršami skars konkrēto personu, gan arī iespējamo personas tiesisko interešu aizskārums (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 22. jūnija sprieduma lietā Nr. 2009-111-01 10. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdēto normu piemērošanas gadījumā nepamatoti pieaugs maksājamais transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa apmērs. Proti, līdz 2018. gada 31. decembrim tas maksājams 390,00 *euro* apmērā savukārt, kad stāsies spēkā apstrīdētās normas, šis nodoklis ievērojami pieaugs un būs 708,00 *euro*. Kārtība un kritēriji, pēc kādiem tiekot aprēķināts šis nodoklis, nenodrošinot Pieteikuma iesniedzējam vienlīdzīgas tiesības.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka viņš līdz 2021. gada 30. jūnijam būs reģistrēts kā šī automobiļa turētājs, tāpēc viņam būs pienākums maksāt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli arī atbilstoši apstrīdētajām normām. Turklāt ar apstrīdēto normu piemērošanu nākotnē tikšot radītas negatīvas sekas ne tikai Pieteikuma iesniedzējam, bet arī citiem vieglo automobiļu īpašniekiem un turētājiem, kam būs pienākums maksāt nodokli tādā apmērā.

Izskatāmajā gadījumā apstrīdēto normu piemērošana ir atkarīga no vairākiem apstākļiem, tostarp no tā, vai Pieteikuma iesniedzējam joprojām turējumā vai īpašumā būs vieglais automobilis, par kuru būs nepieciešams maksāt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli. Pastāv iespējamība, ka apstrīdētās normas nemaz netiks piemērotas, līdz ar to arī neradīs Pieteikuma iesniedzēja norādītās iespējami negatīvās sekas. Tādējādi nav pamata atzīt, ka apstrīdētās normas Pieteikuma iesniedzējam noteikti tiks piemērotas un nākotnē tam patiešām radīs būtisku un nenovēršamu pamattiesību aizskārums, kuram būtu neatgriezeniskas sekas un kas prasītu lietas ierosināšanu Satversmes tiesā pirms apstrīdēto normu piemērošanas.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas, kā arī 19.² panta sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr.72/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova